

NÓGRÁDI LAPOK ES HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. Negyed évre 1 ft 50 kr.
 Egyed. szám ára: 15 krajczár.
 Előfizethet csupán a kiadóhivatalban lebet B. Gyarmaton.

Előfizetési pénz, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz
 intézendők.

A lap szellemi részére a a nyilttérre vonatkozó minden közle-
 mények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetési díja: három hasábsos petitor 5 kr. — Nagyobb és
 többszöri hirdetések jutányosan eszközöltetnek.
 Bélyeg minden belgátalán 30 kr.

Nyilttér garmond sor: 30 kr.

Előfizetési felhívás!

A „NÓGRÁDI LAPOK”

1893. évi 1. félére.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 ft — kr.
 Félévre 3 ft — kr.
 Negyedévre 1 ft 50 kr.
 Egy búspra — ft 50 kr.

Felkérjük egyenként lapunk t. előfizetőit, hogy
 hátrólókat kiegyenlítői és előfizetéseiket megújítani
 sziveskedjenek.

Kék László,
 kiadó és lapfőnöke.

Horváth Danó,
 felelős szerkesztő.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás.

Kevés nemzet van, mely ezredéves léttel büsz-
 kédkedhetnék; és nincs nemzet a világ összes népei
 között, mely egy ezer évet léteért és szabadságáért
 annyi harcban és küzdelemben töltött volna el,
 mint a magyar. És darabja a küzdelemnek, a ma-
 gyar nemzet, e maroknyi nép, vele az általa érte-
 messége, szívóssága, lovagias érzélete, nemességvisé-
 ge és ami fő, lángoló hazaszeretete által kivívta fenn-
 maradását Európa népeinek polgárait tömegében.
 Sőt biztosította a jövőre is. — Magasról értelem
 fogja el minden magyar embernek kebelét, midőn a
 milleniumra gondol és feldobog minden magyar
 ember kebele, hogy derék kormányza az Uralkodó
 védnöksége alatt a nemzethez méltó milleniumi ün-
 nepet rendez.

Hason minden polgár oda, hogy a nemzet
 ezredik évfordulója dícsőre legyen. Ezen ünnepet
 méltán emelni fogja az országos kiállítás. Örömmel
 vettük a kereskedelmi miniszternek eziránti felhívását,
 s azt közönségünknek berses figyelmébe ajánlván,
 egész teljeselmében közöljük:

Felhívás a közönséghez!

A magyar állam megalapításának ezredik évfordu-
 lóját készül megünnepelni a nemzet.

Hazánk törvényhozása elhatározta, hogy az ezredéves
 ünnepélyek keretében országos kiállítás tartassék.

U. cs. és apostoli királyi Felsége, legkegyelmesebb
 Urunk és Királyunk ezen kiállítás védnökségét elfogadni
 kegyeskedett.

A törvény a kiállításnak 1896-ban, Budapesten, az
 illetékes miniszterek és egyéb szakörök közreműködésével
 leendő rendezését ruházta.

Kettős célja lesz ezen kiállításnak.

Első sorban emlékeztetni a nemzetet az ezredéves
 múlt nagy eseményeire és alkotásaira és megmutatni a
 közhiedelmek is, hogy a magyar nemzet hasznos tagja volt
 az európai népcsaládnak a haldás együttes munkájában.

Második feladata a kiállításnak az lesz, hogy meg-
 ismerjük a magyar államot alkotó összes erőket: meg-
 ismerjük önmagunkkal és az idegenekkel a szellemi,
 anyagi és erkölcsi téren való munkálkodásnak összes
 virágzásait.

Felhívom az ország minden polgárát, hogy ezen
 feladatban a kormányt hazafiai lelkesedéssel támogatassa
 és hozzájáruljon a nagy nemzeti mű sikeréhez.

Kézzé fog jutni az ország minden polgárának a
 a munkában, valamint része lesz a sikerben is.

A kiállítás sikere által növekedni fog hazánk te-
 kintélye és fokozott lelkes bizalommal fogunk haladni a
 nemzeti megteremtés nagy munkájában.

A kiállítás programja felöleli a nemzeti munka
 minden ága-ágát; tervezte megadja a kereteket
 mindazok számára, a kiknek ösei, vagy a kik maguk bár-
 mely téren tevékenykedtek.

A törvényhatóságok, a városok és a családok, me-
 lyekhez történelmi emlékek fűződnek, állítsák ki az ok-
 mányokat, tárgyakat, ereklyéket, melyek nagy esemé-
 nyek, virágzásai korzokot emléket kelthetnek; melyek
 jellemzik állami szervezetünk, ősi alkotmányunk és ön-
 kormányzati életünk fejlődésének menetét, a magokéle-
 tek egy-egy gyarapodott igényeit és a nemzeti erő egyéb
 megvilágításait.

Az egyháziak mutassák be működésük és tevékeny-
 ségük tanúsait, történelmi emlékeit, melyekre kegyelet-
 tel tekint a nemzet és a művészet remekait, melyeknek
 megalkotása, gyűjtése és megőrzése az érdemük.

A tudósok, a művészek, az írók, a tanítók, szó-
 val a nemzet szellemi fejlődésének összes tényezői mu-
 tassák be az eszközöket, melyekkel egy évszázad át a
 felvilágosodást és a nemzeti életet terjesztették a nemzet
 erkölcsi megemelési irányzatát.

Mutassuk be, hogy Európa életének földjét hogyan

fordulást, megcsókolt a pasa kezét, de megcsókolt
 Alicét is. Mindkét szíve megélt és megcsókolt a
 szép leventét.

Fatime is ott állt. Boldizsár nem feledkezett meg
 róla, hozzá futott és csókot nyomott a kis leány piros
 ajkára.

Mielőtt Boldizsár Szolnokról elutazott, még egy
 csali li jelenet történt.

Boldizsár felkereste a pasát, külön megköszönte neki
 azon kegyeket, melyekkel őt a szegény rabot elhalmozta.

A pasánál egészen előtérbe került, a legmeglehetőbb
 búcsúzott a fiatal emberről, emlékeztette őt, hogy a tá-
 volban is emlékezzék vissza Szolnokra, nemcsak azért,
 mert jó bánásmódban részesült „de látta, ha kegyelmed
 fiatal barátom nincsen, sohasem tudtam volna meg, hogy
 magyar nő vagyok, sohasem tudtam volna magamnak
 megmagyarázni, miért bódítom nyakamon a Szűz Mária
 képét, nem tudtam volna, hogy rédm névre mily szent
 erejű az, melyet szegény megboldogult anyám akas-
 zott nyakamra, és tanított Mária tiszteletét és szeretni.
 Kegyelmed kutatta ki és megtanított, hogy tulajdonképen
 ki vagyok én, kik voltak szüleim, ért mind kegyelmed
 ügyességének és jó szívének köszönhetem, és legyen meg-
 győződve, hogy mindig kedvesen és szeretettel emlékezem
 kegyelmedre. Férjem, Halul és Fatime után egész szere-
 telem kegyelmedre.

Oh engedy meg kegyelmes asszonyom, hogy anyám-
 nak is nevezhessem.

Boldizsár a szavaira oda szaladt a kis Fatime, és
 ő is támogatta Boldizsár kérését, ily kegyért könyörgött.
 Igen igen szerelmes anyám, legyen Boldizsár már a
 miénk, én jó testvére fogok lenni.

Kérését szívesen teljesitem. Tekintsem második
 anyjának, és ha szabad lesz, emlékezzék meg az új
 anyáról, ki bár nem fogja pótolhatni a természetes anyát,
 de higgye el, a szeretet egész melegével fogja kéri közös
 istenünket, hogy mindig boldog legyen.

És a család újra sirt, sirtak mind a házban.

Boldizsár még arra kérte Alicét, hogy meg ne
 feledkezék öcséről Andrisról, legyen hozzá is oh jó,
 emlékezzék vissza, hogy az az ő testvére. Alice megígérte,
 szavát meg is tartotta.

Ezek után a testvéri szeretet a rahokhoz vezetett,
 azoktól is elbúcsúzott, de szomorú volt különösen az
 Andrisról való elbúcsúzás. Tudatta vele, hogy sorsa
 jobbra fog változni, mert mint rabozója, a pasa udva-
 rának lesz, hol minden hitelhető ügyelemben fogják

munkáltnak a multban, mint haladtunk mindig a korral
 és miképen érvényesítjük az a tudomány virágzását,
 hogy a nemzeti termelést fokozzuk.

Tér jut a hazai ipar összes tényezőinek, melyek a
 multban nem egyszer versengtek a nyugati legkésőbb
 szaktársával.

Tájkák fel szorgalmuk és ügyességük mévét. Az
 elmult századok mestereinek remekait, a napról-napra
 ismerőse és gyarapodó modern gyári ipar termékeit
 állítsuk sorba, hogy tanúságot tegyünk a magyar munka,
 a magyar vállalkozó szellem erejéről és versenyképességéről.

A kormány gondoskodni fog, hogy a nemzeti munka
 méltó keretben legyen bemutatva, hogy a kiállítás
 erkölcsi sikerét előmozdítsa.

Tárja ki mindenki szorgalma, izlése, leleményessége
 eredményeit.

Lépjünk mindnyájunk soraipóba, a kik dolgoznak
 észrel, kézzel vagy géppel, egyért — a házárt!

Am lássa a mai nemzetünk, miket termeltek az
 apák az utókor súlyos viszonyai között: én éreztem át,
 hogy az öök veritése árán megérté sima uton milyen
 feladatok hárulnak reánk és a jövőre nemzetünkre!

Nagy, ritka családi ünnep lesz az, melyet még nem
 sok nemzet élhetett meg.

Gyűljön a nemzet oda a fejedelm Uralkodó köré, a
 ki házárt oly atyai gondnal és bölcsességgel vezette az
 áldásos béke útján, a haladásnak magaslataira és a ki
 — egy dicső ezredéves múlt há leltésművésze — oda
 vezeti a magyar népet egy mebb évezred közbé!
 Budapest, 1893. február havában.

Lukács Béla a k.
 kereskedelmiügyi és klt. miniszter.

Március 15.

Minden felekezethez meg vannak ünnepnapjai, me-
 lyek alkalmasak arra, hogy lerészva magunkról a létező
 való kérdéssel járj gondot tartsd, magunkról fel a ma-
 dencsásping alacsony körből, gondold meg az ország
 dolgokról és iparkodjék mindinkább magatartani a
 vallási és erkölcsi eszmék összefoglalását: istent.

Hasonló hívatásunk volna a nemzeti ünnepnapok.
 Ezeket ép ily szent áhítattal kellene megtartanunk, ki-
 lőndően manapság, midőn a hazafias érzések erős ká-
 delmet kell vinnia a materialis eszméktől. Nem szabad
 közműködésben néznünk, miként hódít bírt az anyagosság
 és mindent megkell tanúskodni, hogy az ideális eszmék

reszenstani. Ez teljesedésbe is ment, de Andris máskor
 természetű és hidegvérű a visszatérő szívrogi mezdor
 volt, sohasem tudta magát egy megváltástól, mint
 Boldizsár.

Boldizsár fája érzéssel és mégis örömmel utazott
 el. Fáj az elválás, de megváltásnak örül.

Néhány nap alatt Egerben volt. Halul apja bárá-
 nál találta. A két ifjú egymást magától kölcsönös fo-
 gadást tettek, hogy sohasem fognak egymással szemben
 állani, de mindig a minden körülmények között igaz be-
 rártok, testvérek lesznek. Halul elutazott. Boldizsár levelet
 adott át azon kézzel, hogy azt a legkedvesebb anyának
 adja át. Halul átírta a levelet.

Napok múlva Halul is otthon volt a legkedvesebb
 anyjánál és a legjobb apjánál. Az örögek azon körülmé-
 nyek között hozta, hol volt, hogy bánták vele, nem szemre-
 deit-e szűköseget. Beasszonyai jó volt-e hozzá. Halul el-
 mondta, hogy a Beasszonyai háznál úgy bánták vele mint
 fiukkal, rab voltát sohasem éreztették vele, ha nem
 szerette volna szűköt és a kis Fatimát, sohasem jött
 volna vissza. Volt alkalma megismereni a magyarokat,
 nemcsak szűkük azok, mi kár, hogy háborúznak egy-
 mással.

Alice és kis leánya oly áhítattal halgatták elbe-
 szelést, — míg végre a kis leány beleszólt.

„És Boldizsár bátyja nem üzent semmit?”

„De igen, el is felejtém, itt van a levél, mit ma-
 mának küldött.” A levél így szólt:

Kegyelmes asszonyom, második anyám!

Sohasem fogom elfelejteni azon anyai gondosko-
 dást, melyet fogadom alatt irántam tanúsított, nem
 voltam én kegyelmeitől fogoly, szabad voltam és ott
 Naponta közelebb és közelebb hoztak kedves csókjuk-
 hoz; min lig hálás leszek érte. Most midőn szerelmes
 szülemmel vagyok, most midőn azok egész szeretetből
 elhalmoznak, most is kegyelmeitkre gondolok, éresem,
 hogy kegyelmeitől nélkül teljesen boldog nem fogok lenni.

Azaz értesitem kegyelmeiteket szerelmes átyám és
 anyám, hogy az életben bármilyen változások lesznek, és
 sohasem szűnöm meg kegyelmeiteket igaza szeretet.
 Kegyelmeit is szeretem. A kis Fatimának adják át
 szeretetből küldött csókomat. Isteneim áldja meg jósa-
 gukért kegyelmeit.

Kegyelmeiteket szívből szerető

Boldizsár.

(Folytatás következik).

TÁRCZA.

Küry Klára

Tavaszt jelent a név, vidám derűt tavaszt
 A mely az ő nyomán virágzókat fakaszt
 Igen, mert bárba meg üzent a tél jege,
 Már csattog ajkáról a bölbi éneke.
 De oh vigyázzatok, mert ő könnyűtelen
 Varázslattalommal utal a szívekben,
 S a ki azelőtt nem óvta meg magát
 Örtökre szajja majd Amor kinos nyílát.

P. I.

Szontagh Pál adomából.

Az Uno.

Unálál akart a két eklezia,
 A rére állt a két fél minden la-ka.
 Mit enged az mit az kölcsönben egymásnak?
 Szólt a „Jutalom”: 6 papja a templomának
 Átengedte közbe használatát, a végre
 Háál ontva helyett kenyeres-szentégre.
 Mit ad most ennek a fejében a másik?
 A kinek a vastag nyakáról megálál,
 Hogy módja van; de lát aint még sem akar
 Mire az előbbi fejet búsán vakar.
 No jó, ne mondjátok hogy kilelkük vagyunk
 Séd! Kálvin, mi nektek egy arap jogot adunk,
 És hogy legyen erre hangos tanu folyókat:
 Általunkadjuk a déli harangotást.

P. I.

A talisman.

Történet elbeszélése V. Márkól.

(7. Folytatás.)

A levél használt. György ur szíve meglágyult.
 Meg az évi november hóban a pasa és körötte meglör-
 lőnt az egyezség. Boldizsár és Halul kiseréltettek.

Mikor Ibrahim megkapta az egyezséget, az öröm-
 bírt felcsobogott futott, az asszony nyakába borult és
 gyeréként tesseresen sirt mind két szűle; ezen könnyek
 azonban nem a fájdalom, de az öröm könnyei voltak,
 azok semmi kétség nélkül éreztet meg hagyat maguk után:
 a boldogság könnyei éltél. Nem haboztak sokáig. El-
 hívták Boldizsárt. Az is megaltra vette a kedvő

erőnkben ne gyengüljenek. Azért már az iskolának is a legmegelőzőbb gyermekkorban fel kellene költönni a mai iskola helyére, és az az iskolának, ahol az egyik állami iskolának volna. Ebben a tekintetben hatalmas példát Franciaország! Ott olyan rendszeresekkel rendelkezik a gyermekekben a jövődéből polgárt és minden alkalmat felhívják, hogy a hazánkat építsék gondozzák. A mi sajnos állami viszonyainkkal fogva különös súlyt kellene fektetni, hogy kisgyermekben és nagykorban folyton élezzék a hazánkat, és a hazai iránti szeretet. A költözések ezen mondanak: „Legyen ember minden ember és magyar” mindenkinél kellene ismernie és mikor kimondja, hallja v. olvasza, akkor a vérték betege megérthet kellene jönnie.

Mert bizony valljuk meg, hogy hazánkat dolgában az utolsó időkben nem haladtunk. A felkeltésünk tényleg kezdődött. Bejött az az, ha megérjük az adót, ha nem járunk önkénteskedésbe a büntetés-értékkel. Itt-ott, hogy tanak — láncok — a költözést is ajkunkra tesszük, de a lényegre edes — kereset tessék olyat, mi nagyobb hazánkat érdekelne vallana. Ért az az, ha fokozott buzgalommal kell a nemzeti nagy eseményeket megünnepelnünk.

Marcius 15-ke egyike azon kevés dicső napoknak, melyek a nemzet sorsát megünnepel. Azok az események és eszmék, melyek ezen nap emlékeztetnek a jövőre oly jelentőségeket és oly magasztalnak, hogy még mindig tudjuk harcolni a jövőért. Ez mintha ilyen ártatlan hangulatban jobbatnak értenék magunkat lelkeket szívesen fogadjunk magasztalásnak természetét dolgunkat.

En is vissza pillantok a dicső múltat és lelki szememmel hátra gyönyörrel tekintek azon szellemi hősekre, kik az 1848-iki nagy szabadság események felkeltésében közreműködtek. Sokat és nagyot tettek és körül állt. Bejöttünk is lelki nagyra jutott és adjunk halált a sora intézőjének, hogy ama szabadság időkben ily hősekkel ajándékozta meg nemzetünket, melyről jól mondta a költő, hogy megünnepelte már a múltat és a jövőt.

1848-óta csak nem felkeltés múlt el és mondjuk ki minden lelkünkkel, hogy a nagyra jutott megünnepelt alap nem tartott ki az arányban és nem teljesített elég nagyra jutott a ránk maradt kötelezettség.

S ebben a tekintetben az államot keresse rád és szívesen állt mint a társadalmat. Törvényeinkről nem tudhatunk meg, hogy azokat a szabadságosság bizonyos felelősséget. Kormányfőnknek az utolsó negyedszázadban folyton hangzottak a szabadságosság, a demokrácia és a nemzeti büdök, hogy az a 48-as eszmék magasztalása, kimutatása, kimutatása. Sőt uralkodó pártunknak csaknem két évtized óta „szabadság” a neve. Az államunk pártok pedig szabadságosság dolgában mintegy lelkünk a kormányfőnkkel. S mégis tudja igen, hogy nem, a társadalom nem tart lépést a kormányfőnkkel. Államunkban és nagyra jutott is urbi et orbi, sőt és fehér asztalán szerelők nagy pathosmal szavaznak az egyenlőség, testvérség és szabadság szent-keresztjének dicső szent elvét, de konkrét esetekben ugyancsak megünnepeljük demagógiát.

Ami felé bűnök, a hányat vagunk. Nem azt mondjuk, hogy mennyiben hasonlítunk egymáshoz, hanem a költőnknek keressük hangunkban szeretünk. Előmondhat a már-már feledésbe ment nemzeti diplomákat és modern rímekbe foglalva parádézunk velük. Kérdünk minden szívesen lenni és foglalkozni, vagyon és vallás maradjon halál-közt sorakoznak. A polgári önzet kivesszük félben van. Vagy hol vannak azoknak utódai, kik büszkesz mondták: „Cris romanus sum”!

Felkeltek törlésesség szempontjából pedig plans csakol vagunk. Szomorú viszonyok!

Gondolkozunk csak marcius 15-ikén, hogy jól van-e az így?

Ilyennek képzelt-e Kossuth a jövőt, mikor az egyenlőség elvét hirdette? A legnagyobb magyarunk, gróf Batthyány Istvánnak, a mostani társadalmi viszonyok legegyszerűbb leírása előtt, mikor az az kasznit alapították? És Deák Ferencz nem (fajdalommal tekint-e le rák, látva, hogy demokrácia dolgában mennyire vagyunk?) Bizony moodom, itt az ideje, hogy a társadalom másra vesse magát és megemberelje magát. Nem jó uton járunk és ezalatt lesz más csapásom, azon a csapásom halálán, melyet a 48-as eszmék jelölnek ki számunkra. S ha csakugyan erre határozzuk el magunkat, akkor mártírunk ünnepeljük meg marcius 15-ikét!

Vajda Vilmos.

A Nógrádvármegyei Tanitóttestület Önszorgozó Szövetkezte.

Ki előtt ne volna ismeretes a sokat mondó szólas: „Segíts ember magadon, az isten is megsegít.”

Kendő és folyton-folyvást alakuló viszonyok között leginkább van helye az önszorgozásnak.

As állam, az egyházak, a társadalom, magánosok közrehatottak arra nézve, hogy a nemzet naprakésznek a néptanítók elviselethez szükségesek. Az állam, hogy magánosok és elég terhes feladatokat minél kevesebb költségvel és erőfeszítéssel teljesítsék.

A nagy, néptanítók kart eddig az öt megillető anyagi helyzetbe nem jutottak. (Európa államainak statisztikai adatai szerint a néptanítók átlagos miniszteruma is legkevesebb Magyarországon. Hazánkban 300 ft a minimum, Horvátországban 400 ft.) De a köztársaságban és a Vörösházban szellemi felkeltés, hogy a néptanítók és a néptanítók többé nem moribund az országban; leginkább foglalkoznak velük, ha anyagilag nem javul a sorsuk.

A boldogabb idők beköszöntéig azonban, mikor a néptanítók egyazon javadalmazásban fognak részesülni, mint a nemzet egyéb munkálói — nagy szerep van az önszorgozásnak a néptanítók körében. (A német népkö-

ltség magas színvonalon áll minden tekintetben és azért a német néptanítók az önszorgozásnak, önszorgozásnak nem ellenzői; sokkal inkább rendezője alapjukat csak így teremthetik meg.)

A mostani állapotoktól számítva a szebb jövőben tapasztalható haladásig — valamint erkölcsi, anyagi tekintetben — az önszorgozás is lendíthet valamit a néptanítók helyzetén. Nem volna szabad haboznunk tehát, ha a néptanítók árraházi, az Eötvös-alapról való hírről van szó s ha a vidéken imitt-amott felmerül egy-egy önszorgozási szövetkezet eszméje vagy tényle. Kerüljük fel, népszerűsítsük és gyarapítsuk!

Hazánkban mi sem tanúsítja egy a néptanítók szellemében történt átalakulást, mint az országosan s vidékenként szervezkedett tanitóttestületek szellemi és anyagi működése az önszorgozás alapján. Ez eszmétől áthatottan szeles körökben kellene szervezkednünk s a jobb anyagi viszonyok hozzájárul — habár mily szerény mértékben — segíteni magunkon, árvaikon, özvegyeinken s tehetetlenjeinken.

Tőlünk telhetőleg szívesen vagyunk tagjai a különféle egyesületeknek, legelőször sorban azonban a saját egyesületünk, intézményeinket kellene felkarolnunk. Ezt nem lehetne szöke lenni a társadalom. De sajnos körülmény, hogy annak néptanítók, kik — noha megtehetnék, mégsem tagjai az Eötvös-alapnak, az egyelőre ellettel nem sokat bírnak, sőt még a helyi tanügyi főrekeket sem méltatják figyelemre.

Nógrádvármegyében meglehetősen virágzik a tanitóttestület élet, meglehetősen önszorgozó körök árraházi alapja és növekedik, de az önszorgozó szövetkezet, melyet néhány évvel ezelőtt szerveztünk s léptettük életbe, — élet és halálra viradik.

Mielőtt előadnám, mit eredményezett néhány évi fennállása a szervezett önszorgozó szövetkezetnek, — leírom előbb röviden szabályait s jelenben helyzetét.

A b-gyarmati tanítói körben került fel az önszorgozás eszméje, Tomcsák Nándor polg. iskolai igazgató vetette azt fel s nem sokára gyakorlatiá vált „Önszorgozási Szövetkezet” néven. Élete nem valami fényesnek mondható, csak éppen — hogy van. E szövetkezet tagjai lehetnek a nógrádvármegyei tanitóttestület tagjai s azok, kik a megye területén tanítással foglalkoznak. Legmagasabbra dolga az, segélyt akkor adni, mikor legmagasabbra arra a szükség. A tagok elhalálozásakor rögtön segíti az elhunytak jogait utódait. A tagok díjak sorban hogy lanyhán folynak be, így tartálék tőlük szó sem lehet, ha volna, érvényesíthetők az alapzabályok azon pontja, mely a tagsági díjak leszállításáról szól. A díj két féle: a belépési és az egyes halálozásokkal járó. A belépési díj 30 éven alulnak 1 ft., — a 30 éven felülieknek 1 ft 50 kr. A tagsági díj minden elhalálozás esetében olyan, mint egy belépési.

A szövetkezet jogait a megyében tartózkodott, de időközben elutazott is elvetheti, ha feljötti kötelezettségeit. A segély valamely tag elhunytakor annyi 1 ft., a hány a tag. Ez összeg — ha 300 tagja volna a szövetkezetnek — 300 ft-ra emelkednék, többre nem. A szövetkezet ügyeit a tanitóttestület által választott 7 tagú bizottság vezeti, mely egyenként és egyetemlegesen szavazol. A felügyeletet a megyei tanitóttestület végzi. 50 taggal megerősített működését s folytatása kell az addig, míg egy tagja van, ha csak még nem szűnt úgy, hogy pénzét oda csatolta az árraházi alaphoz.

Önszorgozó szövetkezetünk ifjú intézmény, tagjainak száma nem egészen 50, sőtval a kezdet kezdetén áll; előszörben eddig inkább a tanítók árraházi és az Eötvös-alap állottak a már is 4 eszmén teljesített humanus feladatát 135 frtyi összeggel. Az elhunytak hátrahagyott segélyi zárvatlanul ne lettek volna földelhettek a sajátjából, vagy övéi intézkedéséből, de mert akkor segélyez-e szövetkezet, mikor még a rendezetlebb anyagi helyzetnek is jól esik a segély. Ámbar egyenként szerényebb is az adott segély (40—50 ft.) — mégis mindannyiszor jól esik a jövőben sokszor fog jölesni. És az idetől és felkeltésünktől függ a 40 ft meg többesbőrlőzödése.

Ha a Nógrádvármegyei Tanitóttestület rendes tagjainak nagyobb része szövetkezetek s anyagi minden akadály nélkül szövetkeztet, mert egy sem tagja hasonló célú szövetkezetnek, kivétel tán az életbiztosítási igazságyba vetek nem nagy számát — remélhető volna nemcsak megünnepelése, hanem fönnmaradása s ragyogó meggyarapodása.

Rendes körülmények között átlagosan számítva évenként ki elhunytak száma, az azuk után mindannyiszor fizetendő tagdíj tehát nem nagy sokra, alig okoz gondot kiegészítés.

Előfordult az „Önszorgozási Szövetkezet” intézményét, körkérlekép legyünk meg minden lehető arra nézve, hogy amit kezdte, úgy folytassa is neves munkáját; segélyezők által a megünnepeltet és az elárultakat, törvényileg nincs intézkedés a néptanítók végzettségének támadó anyagi bajok enyhítésére, ígykerünk tehát önmagunk segíteni utódainkon s magunkon szerző bontzárkunkkal. Virágostassuk fel az „Önszorgozó Szövetkezet”-et az árraházi és Eötvös-alaphoz hasonlóan s akkor beteljesedik, hogy jó cselekedeteikért isten is megsegíti a másokon segíteni igyekvőket.

Druga József.

Tanügyi

(Közös Műhely kir. tanfelügyelő és fő jelentése tanügyi viszonyainkról.)

Ezen jelentésnek lapunk szűk kereteiben habár megválasztva, kezdetekkel nyitunk leír, a felhívjuk arra vármegyék értelmi közönségének figyelmét. — A jelentés a következő:

Méltóságos gróf Főispán úr, Tisztelt Vármegyei Közigazgatási Bizottság!

As 1876. évi 28. t-czikk idevonatkozó intézkedéseket képest, Nógrádvármegye népoktatási ügyének 1891. 1892. tanévi állapotáról azelő jelentésemot iparkodtam akként összeállítani, hogy vármegyénk tanügyi állapotát tiszta képében felültehessem.

S tekintve, hogy a vármegyei tekintetes közigazgatási bizottság népoktatási ügyünk fokozatos felvilágosztása s fejlesztése iránt melegen érdeklődik, megnyugtató tudomásul veendő az e teren előtti haladást s óháró tá-mogatóval ezantul is járulni fog a még fennálló és-lekérdező hiányok eláróltásához.

1. A tankötelesek és tényleg iskolába járók viszonya.

Vármegyénk területén létező: 214.050 lakosnak volt: 6—12 éves tanköteles gyermekek 26514, 13—15 éves 8402, vagyis a tankötelesek össz. száma lett 34.916-ot, tehát a vármegyei lakosságnak 16:3 százaléka.

A tankötelesek vallás szerint: romai kath. 24895, görög kath. 22, görög keleti 1, helvét hivatalos 547, ágostai 7770, izraelita 1898, összesen: 34916.

Nyelvre nézve: magyar 25168, német 536, tot 26033, szerb 179.

A tanköteles gyermekek közül járt, még pedig: Az elemi mindeneseti iskolába — fő 12251, leány 11711; Az általános ismétő iskolába — fő 2765, leány 2933; Az ipartanács iskolába — fő 309; Az alsófokú kereskedelmi iskolába — fő 20; A polgári iskolában — fő 206, leány 205, vagyis iskolába járt összesen 30.643, tehát a tanköteleseknek 87:8 százaléka.

Iskolába nem járt — fő 1265, leány 3008, összesen: 4273, vagyis a tankötelesek 12:2 százaléka.

8 hónapig feljárt 26481, 8 hónappal kevesebb ideig 4162.

A tanításhoz szükséges tankönyvekkel stb. birt 27776, nem birt 2867.

Az iskolák járók összesen 247.760 felnapot mulasztottak; ebből felmentetett 240.984 felnap. — 1898. évi 28. t-cz. 48. §-ában foglalt rendelkezéshez képest pénzbirssággal bonttatott 6760 felnap mulasztás, mely cimen befolyt 35 ft 27 kr.

Az iskolából kilépett 12 éves tanköteles körül tudott írni olvasni 3013.

2. A tanfelügyelőkéről.

A befolyt 1891/2. tanévben Nógrádvármegye 309 iskolával birt, melyben 34916 tanköteles körül 30643 gyermek oktatott.

Ezen 309 népoktatási intézet következő jellegű iskolákra oszlik u. m.:

Állami jellegű iskola volt 3, községi 24, rom. kath. 170, helvét. 4, ágostai 102, izrael 5, magán 1, összesen 309.

Fokozat szerint: elemi népiskola volt 306, polgári iskola 3.

Ezenkívül van a vármegyében ipartanács-iskola 6, közép kereskedelmi 1.

A 1892 iskolák közül: saját házában elhelyezve volt 209, bérházban pedig 10. 303 tanteremmel: iskolával birt 221 iskola, iskolakerület 167, kerülettel 93.

A tanítók közül volt: képesített 304, nem képesített 85, összesen: 389.

Rendes tanító 360, segédtanító 29, férfi tanító 305, nő tanító 24, állami iskola tanító 7, községi tanító 53, rom. kath. tanító 204, helvét. tanító 4, ágostai tanító 105, izr. tanító 15, magán tanító 1, összesen: 389.

A fennebirtékben elősorolt intézetekből körül a vármegye területén Losoncra r. tan. városban létező 41 ami férfi tanító képeződnek 1891/2. tanévi állapotát következő volt. Az intézetek összesen 64 képezőt foglaltak. Ezek közül: az I. tanfolyamba járt 16, a II-dikbe 22, a III-dikbe 9, és a IV-dikbe 7, összesen 54.

Az utóbirtékbeli a tanév végén 7 nyerta el a képzelő oklevelét.

Vallásukra nézve volt: rom. kath. 28, ágost. evang. 12, evang. ref. 14, nyelvre nézve mind az 64 magyar, s képező 12 tanév vezetése alatt állott.

Az akként felsorolt tanügyi statisztikai adatok után árték a népoktatás azon főanyagjára, a mely nélkül népoktatásunk erőbirtése s fejlesztése nem gondolható és az a tankötelezettség pontos végrehajtása:

Tagadhatatlan, hogy a tanköteles gyermekek pontos összeírása a népoktatás egyik legvárakozottabb mozanatát képezi s minthogy a vármegyei közig. bizottság előterjesztésem folytán azon meggyőződésre jutott, hogy a községi előjárók a népoktatási törvény ide vonatkozó intézkedését lelkiismeretesen végre nem hajtották, 1892. évi augusztus hó 18-án kelt 1613. számú határozatával kimondotta, illetve fegyelmi felelősség terhe alatt meg-biztatta a községi előjárókat, hogy a nagy horderevű bíró munkálalat egész komolyasággal hajtsák végre, annál inkább, különben azon összeírások, melyekhez a legcsekélyebb késleltetés félrelehet, elvethet, az adatok újiból össze-állítására végett, az illető hanyag községi előjárók költ-ségeire más meghízhatóbb közeg fog kiköltödni.

(Folytatás következik.)

A N.-V. Múzeum gyarapodása.

Mig megyénk területének egyes vidékein, alig ké-szölnek hozzá, hogy megőrizendő tárgyait a múzeum gonderására bízzák, addig Elfer Dessó ur hadi tengerész s városunk szőlőte föld körüli útjában lemondva minden díveletről a nem kímélve anyagi áldozatot a földön sem, csak múzeumunk gyarapítását, tartva szem előtt, mint egy munkás máh megrakottan érkezett meg.

A múzeumunknak ajándékozott nálunk ritka és becses tárgyat a következők: kilóméteri bazillikus s 4 drb rozmár fog Kaliforniából, 2 Asvány Amerikából, egy szemöreg Japánból, selyemcipő Hongkongból, hirlap, nyersselyem Kinából, rinoceros-szarr, csontgyűrűmölcs Honoluluból, kagyló, négyfog ugró kilóméteri hal, sőt

táskái a egy tengeri hal bajusza Ceylonszigetről, koral, kagyló, kőszelk kagyló Arabiából. Ernek ezüst és réz gyöngy: 6 dr. chilai, 3 borneo szigetről, 5 görög, 3 portugál, 4 brazilai, 6 egyesült állami, 3 taylor szigetről, 2 Saravakból, 1 argentinai, 2 olasz, 2 Settlements, 3 indiai, 1 perui, 1 urugvai, 3 francia, 2 indokini, 3 kínai, 2 bonkongi, 6 japán, 1 ind. comp., 1 ausztráliai, 1 Mauritius szigetről, 2 török, 1 auland, 2 orosz és 1 ismeretlen, 3 chilái kausok vasúti jegy, végre a Fassa hadihajónak melyen adományozó földközöri útját telte, — 3 fényképe.

Sebaszianus Adolf ur, nagy-kürtösi birtokos nagy s művészi festményrel (illés halála, festette Hainuc 1652-ben Brüsszelben) gazdasági múzeumunkat, midlalt annak szintén egyik kiválóbb gyarapítójává lett.

Selmeczy Sándor ur, 1853. évi származási I. neu groschen.

Pontányi Ferencz úr nyomdász, egy 1848. évi magyar öt forintos s M. Teréz 1763. évi portulájával. Dámonz Gusztáv úr nyomdász, Bartakovits egri ének emlékérmével.

Kedzassy Lajosné úrnő egy 1874. évi német 5 pfennig.

Schmidt Ede ur 1795. évi 12 ezüst kr.

Kanyo Antal ur Ipolyágról I. Lipót 1700. évi dúriusával.

Beimel Samuel ur, hercegségi földbirtokos egy török vésetű bankjával.

Sleiner Jákó ur porcelán margilával, Folkushay Károly ur szűgyi kagyló emlékekkel, Aninger Gyula ur a drégelyi vár reményi között talált kályha töredékkel.

Dasinsky János ur az argentinai kőtámasz 1883. évi diez centaros értékű államjeggyel.

Körösi József ur veterán tanító Pettő-Spangár magyar krónikájával.

Janita Endréné úrnő I. Lipót 1679. évi ezüst magy. 15-ös, 1873. évi német 10 pfennig, 1867. évi 20 s 1869. évi 10 koppekessel.

Hábor Sándor ur, állami el. isk. tanító egy 1793. évi portulával.

Reich Danó áll. isk. tanuló 1849. évi 6 kr., Weiss Márton áll. isk. tanuló 1800. évi 6 kr. gyarapították múzeumunkat.

Wagner István,
h. igazgató

Hírek és különfélek.

Személyi hírek. Alispánunk 10 napi hivatalos távollét után tegnap Losoncra báz érkezett.

Március 18-án. Miként alkotmányunk helyreállítás óta minden évben, úgy az idén is mellékes fogja Balassa-Gyarmat polgárait megülni a korának nap éfordulóját, mely a magyar állam minden országot a törvény előtt egyenlőre, minden népet szabaddá s vallás és felfüggetlés nélköl társasrákka tette, vagy legalább azaz tenni szándék, erős akarattal törekedett. E nagy nap emlékezők mellé megünneplése céljából a városbíró elnöklése alatt tartott értekezleten az ünnep sorrendjét következőképp állapították meg: A hírek egész nap fellobogóva, este pedig kivilágítva lesznek. Ugyancsak esti 7 órakor a városbáz tanácsatermében népgyűlés lesz, amelyen a „Polgári Dalkör” Druga József tanár úr vezetésével a Hymnus és a Szózatot fogja négyes karban énekelni; a városbíró előlki megnyitót, Vajda Vilmos ur ünnepi beszédet tart; Wagner István tanár ur pedig a „Gonka honréd” című korrajzról előbeszédet olvas fel. Az ünnep befejezését társas lakoma lesz Teller Ignác szócsmokkában, melyen a részvétel díj, a bort és a zenét is beleértve, 1 frt 60 krban lett megállapítva, s melyre az alkalmi úr Opitz Károly rendőrtanács bíratlában van letéve.

Az Árvis B.-Gyarmaton. Az ideinél enyebb években is, amidőn jelentékenyen kevesebb a havazás, mint az idén volt, tavasz megnyitásával rendszerint meggyűlt a bajnok az Ipoly folyóval: igen természetesen tehát, hogy ez évben még indokoltabb volt az aggodalmunk, mint máskor; ma azonban már szabadon léteztünk fel, mert a vész, remélhetőleg teljesen elvonult tőlünk azáltal, hogy — miként már a múlt számban is jeleztük, az olvadás nem volt oly rohamos, a Duna pedig előbb felszabadult és így az Ipolyt jégátlakatával, a böhajjal könnyen magába ölelheté. Elismeréssel kell továbbá megemlítenünk, hogy a postán bekövetkezett vészeli elvárás, egyhíltése céljából városi helyhatóságunk idejekorán megtett minden óvatosságot s a tekintetben büszkő támogatásban részesült úgy a jár. fővelgábróság, mint nemkülönben az önk. társulóséglet és a kir. honvédség, valamint a kir. csendőrség parancsmokkái által; továbbá azon aldosatások derék polgárok részéről, akik — mint a városi árvízbiztonság tagjai, midőn a vészeli már később állott, ügyesülván éjjel-nappal résen voltak. Ez a időpont február 27-én következett be, mely napon az Ipoly két láb vaslag jégretele még mordulatlannal állott, a felső vizet pedig már elérte halántukát s nemcsak a nagybídon tuli megvált töltéseit szabították át, de három helyen a belterületekre is behatolt az ár; ekkor tehát a részbiztonság városunk bírjának elnöklése alatt permenesen jelenté ki öléseit, s a bizottság tagjai körül egy-egy vezérő férfiú választott ki és kért fel hogy az éji őrséget, esetleg a mentési műveleteket az előjáróság, továbbá a fővelgábróság tagjai s a fentemlítt katonaság igénybevételeivel teljesítalmunka intézze. Az első éjjeli Stranyavszky Géza kir. közegegy ur, 24-én dr. Földi Ferenc és Aninger László, — március 1-én pedig, mint befejező napon, főb. Hottovinsky Károly eszperes és Horváth Danó urak voltak a főbízottak; mellettük kimagaslott mőkődésével Hábor Sándor s. t. Jancsenok, továbbá Wiesner Mihály honr. őrnagy és Maros Lőrincz csendő főhadnagy. Kivülök s a járdai

három szolgabíró, t. i. Baintner Arnold, Rákóczy István és gr. Forgách Antal uron kívül azonban még nagyánmu ur egyéniség s az előjáróságnak ugyszólván összes tagjai megosztották a vizatást, s a felgyelet fáradsárait nemcsak a főbízottaknál: a városbáz tanácsatermében, de a helyszínen is. A vész azonban, mint mondtuk, harmadnapra: március 1-én megvált: a jég lezajlott, az ár apadni kezdett.

A Pályázati-társaság önk. fővelgábróság, a lelkes testület — 6 ea. és kir. fensége József főhercegnek 60. születése napja alkalmával mely: hangú társatban tolmácsolta hódolatát. Hogy mily szívesen vette a fensége s megemlékezést, mutatja ama fumei sürgöny, melyet nevezett fővelgábróság még az nap válaszul kapott. A javirat szövege az: „Önkéntes fővelgábróság egyetnek Salgó-Tarján. Fogadják legbensőbb bálmat szíves jó kívánságokért. József főherceg.”

Pályázat. A nógrádvármegyei tanácsotestület, b. gyarmati körnek 1892. évi június 16-án tartott ülésén határozották lön: A jövő körösés pályázataitól szolgálnak egy szabadon választott tétel, a vele nyertes jutalma 2 drb arany; s az érteklő nevelés teréről tett ezen tétel: „Miképen kell a nevelést és tanítást intéznünk, hogy a népiskolai tanulóknak ne csak az ismeretkőre, hanem főképen érteklő jelleme szilárduljon?” A kitűzött tétellel nyertes jutalma 1 drb arany. A pályázat határideje f. év május hó 5. az idegen kézzel írott pályamunkákat a hozsájok csatolt jelűes levélkékkel körselőkörhöz küldjék a pályázók. B.-Gyarmat, 1893. évi március hó 1. Druga József, körselők.

A tanári ott. iskoláról terjesztett ama híresztelés, mintha ott pánsálv irányú nevelést nyernéne a gyermekek, mint értesítenek, nem felel meg a valóságnak. Kosztka Mihály tanfelügyelőnk ugyanis e napokban járt Tamasiban, s örvendésben constaltta, hogy a től gyermekek Szkalos Sámuel tanító vezetése mellett minden tanítványt magyarul tanulnak s a szent énekeket magyar énekes könyvekből énekelik. Úgy értesülünk, hogy ezen hasznos haladás megérdemelt kitüntetésben fog részesíttetni a nemzeti intézet által. Most már csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy mit fog mindeköz mondani Szoróthy Lajos ur??

A f. m. k. e. nógrádvármegyei főlkja B.-Gyarmaton március 5-én Köry Tivadar előklése alatt ülés tartván, az ülésen közlörög a málnapataki kiadódó ügyével foglalkozott. Ugyanis örvendésben vette tudomásul a választmány, hogy a kiadódó dízszen felépitve és megfelelően felszerelve február 4-én megnyiták, s az naplól fogva Zúrkó Berta kisasszony vezeti az orodát, melybe mindjárt az első napokban 19 gyermeket vittek be; azóta a szám már megközelítődött. A nyitási körpönt az oroda évi ellátására 500 frtot tett folyórá, melyből 300 frt az örvösök, 120 frt a dadának fog érvénkel fizetelni s a 80 frt a dologi kiadókra fordítatni. A nyitási körpönt a felzerelésre is adott 200 frtot, ugyancsanyit adományozott a ezlör gr. Zichy Ferenc seniornek 6 nagyműbőség is; ezestart a felszerelésre 400 frt fordították. Az öroda — anyai sok javúds és öbéségek után egészen készen áll. Adja isten, hogy rendeltetésének megfelelően!

Szabadságharcunk országos ereklje múzeumunk Budapestben leendő leltárakrá s a kultusz minster évi 1500 forint segélyt helyezett kiállításba. Fő- és ezek- városunkatánácsa pedig már év előklől fixelendő évi ezer forintot szarozott meg ugyane célra. A múzeum-rendezés országos gyűjtést indít s főlkri a nagy közönséget, hogy kiki tehetségéhez mérten támogassa a fő- és ezek- városba illő szabadságharci múzeum fenntartását. A rendezőség felszólítja az 1848—49-i tárgyak, képek stb. tulajdonosait, hogy a becses erekljüket ne hagyják megsemmisülni a vidéken, hanem küldjék azokat a fő városi szabadságharci ereklje múzeumunk Budapestre. Károly-körít 3. az. a., a hol az egész ország közönsége lelkesedést és buzgóságot merítet azokból, míg a vidéken szétmórva elrejtve és főnem keresve haszn-lassan elpusztulnak a mi dicső szabadságharcunk szent erekljei. A szabadságharci ereklje múzeum Budapestben nagy számú és értékes olyan képeket és könyvetek kapott ajándékba, amelyektől a rendezőség mindenkinek küld csera-ajándékkepen példányokat az 1848—49-i múzeum fenntartására küldött pénzüszegekért, vagy a múzeumnak küldött olyan erekljéért, a melyekért a tulajdonos pénzt elnem fogad.

Nyilvános elzárakadás. A Gácsos folyó évi február hó 13-án az országos jegyzői árrabáz alapja javára rendezett táncestély jövedelméről a rendezőség körethetőkben számolt el: Felfüggetésekből befolyt: 102 frt 70 kr. jegyekből 227 frt, összes bevétel 329 frt 70 kr., kiadás 186 frt 17 kr., tiszta haszon 143 frt 53 kr. Felfüggetett: Stricker Ede és családja Budapest 15 frt, dr. gr. Forgách Antalné Gács, Ebbecky Imre B.-Gyarmat, Máhringer Lipót Budapest, Pékár szől. Geduly Ottília Tamasi, Köbös Károly Gács 5—5 frt, Szakall Barnabás Losonca, Szakall Ferencz legfi. Gács, 4—4 frt. Wersheimer Manó Gács, Stafka N. Losonca és Dudorvay István F.-Tiszornik 3—3 frt. Drakóczy Ede, Bankó Gedeon, Sternlicht Lipót, Sternlicht Henrik, Hammermüller Ignác Losonca, Fabriczy Pál F.-Kecskeméti, Wellibit Károly, Sztrassovecz Lajos, Amand János, Huiduljak Lajos Gács 2—2 frt, Deutsch Henrik, Aranyosi Sándor, Szakall Ferencz (vasúti), Gross Mór, Hoff József, Fogel Mátyás, Sternlicht Károly, Hecksch Adolf, Sternlicht Vilmos Losonca, Schönsfeld Manó, Müller Károly Abelova, Solcs András Mankova, Komnák István Halánsi, Micsal Zsigmond Gácsfalva, Balogh Mihály F.-Tiszornik, Szakall Antal, dr. Reinhardt István, Vozárik Ferencz, Bidlo Antal, Pauláth Ferencz, Lion Károly, Sacher Soma, Thomka Ede, Hackenberger László, Rigó Vilmos Gács 1—1 frt, Hecksch Gábor Sálva 50 kr., Balázs Danó Sügy 20 kr. A rendezőség a felfüggetéseket, valamint mindazoknak, kik részt személyes közreműködésük s

megjelenésük, részint egyéb hozzájárulásuk által az estély s jóltékonyság érteklő s anyagi sikeréhez hozzájárultak szíveskedtek, és éton fejezi ki bálás köszönetét. Nagy bálára kötelezz a jegyzői kart tekintetben Stricker Ede ur családja azon nagy lelkeségével, hogy a táncestély céljára emelt lakosztályát átengedte. A táncsterem padlóját kárpíthatta szb. Legyen jutalma azon tudat, hogy az emberbarát éreklének illó szép nyilatkoztatás mellett a tanulodal szerény testület, a község és körjegyzőket örök bálára kötelezte. Ezzel szemben sajnosan kegyetlen regimétrái a rendezőség, hogy a jegyzői kart a legközelebből érdeklő ezen humánus törekvéssel szemben, éppen a megyei jegyzőknek tekintélyes része megmagyarbáztatlan körönyt s részvételemséget tanúsított, s hogy voltak jegyzők, kik az elzárakadás végett küldött jegyeket még a postán visszatartották, voltak kik jegyeiket minden megokolás nélkül egyszerűen visszaküldték s voltak még többan, kik nem érezték kötelezettséget arra, hogy legalább a személynéket terhelő egy jegyet váltassék meg. Ezek okai annak is, hogy a nyilvános számvitelnek kémsé kellett s hogy még mind ezidig 11 jegyzőnél sürgétes daczára is kint vannak a jegyek, melyekről nem számoltak be. A rendezőség azonban ezen közöny daczára is meg van elégedve az eredményével, s tudja, hogy a nagyobb eredmény nem miatta maradt el. A rendezőség.

HORVÁTH DANÓ,
felölös szerkesztő.

Pályázati hirdetés.

Losonca s. t. város közönsége részéről, a városi képv. testületnek 64993 számú határozata alapján, a városbáz és a majorági épületek felépítésére Árlejtés versenypályázat nyitatták és a versenypályázás Losonczon, a városbázban, 1893. évi április hó 5-én délutáni 3 órakor szilárdul.

Építendő lesz a városbáz, ülszóló ezestart, cvelőklakok, iszallók, kocsiszín és a ezekéges melléképületek. Mindezen munkálatokra körülbelül 65 ezer forint összeg van előklározva.

A munkálat egy fővelgábrának adatik ki. A bázapénz 350 frt, mely kémszében, örvadékképen érteklapokkban, vagy a losoncai pénztárnáknak beletti kényarabban tessék le és mely a felteklés szerint a pályázat eldöntést követő 8 napon belül a nyertes fél által a vállalkozó összeg 10% -ára lesz kifizetendő.

Az árlejtésed számlakönyvben fejezendő ki, s a vállalkozó összeg számlát és beletti kibőlizást is olvashatón kiírandó. Az ajánlat a város által megállapított minta szerint szerkesztendő, 50 krosz papírral ellátandó és a versenypályázatot megkövetelő a város polgármesterének becszandó. Közébbi becszandó, vagy raszál szerkesztett ajánlat figyelembe nem vesztik. A becszandó ajánlat többé vitás nem vehető s az ajánlattevőre a vállalkozó felteklés ereklében kötelező.

Az építési város a pályázók közöl szabad választással jogot, esetleg el pályázati hirdetés magának tartatja. A minta szerint kiállított ajánlatos csatolandó a vállalkozó számképesztésig igazoló bizonyítvány is.

Az ajánlat magyar nyelven írandó. Pályázók a részletes árlejtési és műszaki feltekléseket, az előklérő és közzéklvését, az építési és kiviteli terveket Losonczon, a városbázban a polgármesteri irod. folyó év március hó 20-ától kezdve megtekinthetik és tanulságyosbátlják.

A részletes árlejtési és műszaki felteklés és az ajánlat mintá kiírására bérkinek elklődtek Losonca, 1893. évi március hó 9-án.

Török Zoltán,
polgármester

27 éves fiatal ember

kolcsont kíván salid kamatok mellett feltenni.
Ezerlőbe ajánlatot („3”) alatt a kiadéklvatalba.

K o e s i g y á r t ó	
BUDAPESTRŐL	
B.-Gyarmatra áthelyezett kocsifényes, nyeres, kárpitos és csimfésző örszetemre a nagyérdemű közönség becses figyelemét felhívom. Készítet községeknk és társulatoknak	
gyászkocsikát	
kelvező feltételek mellett. Lelkiismeretes ki- szolgálat bízottára, a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérem marado!	
kiszollettel Augustin Mihály, kocsigyártó és kárpitos.	
C s o r o s	

Új üzlet megnyitás	
Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy f. évi március hó 1-től Balassa-Gyarmaton Gúteru, a Zichy-vallada épületében egy s miu kor igényeinek megfelelő	
rőfös-, divat-ésrővidáró keresek odést	
nyitottunk. Előnyös összeköttetésekkel fogva azon kellmes helyreben vagyunk, hogy f. verőinknek a legjobb árakkal, legolcsóbb árakkal szolgálhatunk.	
A midőn ez iránt egy próba vásárlás által meggyőződést szerezni kérszék, magunkat szíves jóindulatukba ajánlva vagyunk	
kiváló kiszollettel Krausz és Ungár.	
Divat áruk	

